

**รายงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้
การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จ
ในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑**

นางสาวพรสวรรค์ ฤทธะวรรณ
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม
โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์

นางสาวพรสวรรค์ ฤทธิ์วรรณ
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์
กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ ๑๒ (เชิงใน ๕)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

แบบรายงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยมีรายละเอียดองค์ประกอบข้อมูลครอบคลุมตามแบบรายงานนวัตกรรม ทั้งนี้ข้อมูลทุกด้านที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้ เป็นผลงานที่เกิดจากการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ของครู เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์ ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แนะนำ ในการปฏิบัติงาน ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนให้กำลังใจและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานด้วยดีตลอดมาจึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

พรสวรรค์ ฤทธิ์วรรณ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
ชื่อนวัตกรรม	๑
ผู้จัดทำ	๑
ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม	๑
ที่มาและความสำคัญ	๑
วัตถุประสงค์	๒
กลุ่มเป้าหมาย	๒
เครื่องมือที่ใช้	๓
กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	๓
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	๕
กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้	๘
ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย	๙
บทเรียนที่ได้รับ	๑๐
เงื่อนไขความสำเร็จ	๑๐
บรรณานุกรม	๑๑
ภาพกิจกรรม	๑๒
ภาคผนวก	๑๖

**แบบรายงานนวัตกรรมการเรียนรู้ของครู
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม
โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์**

๑. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๒. ผู้จัดทำนวัตกรรม นางสาวพรสวรรค์ ฤทธาวรรณ

๓. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘

๔. ที่มาและความสำคัญ

สังคมโลกในศตวรรษที่ ๒๑ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้คนไทยมีสมรรถนะพร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ กระทรวงศึกษาธิการเห็นความสำคัญของการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ดังจะเห็นได้จากได้ดำเนินการกำหนดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ (และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๒๔ กำหนดให้สถานศึกษาฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ คิดเป็นและทำเป็น การกำหนดสมรรถนะของผู้เรียนไว้ว่า ผู้เรียนจะต้องเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้ ๑) ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการสื่อสาร ๓) ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการคิดเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ ๓) ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการแก้ปัญหา ๔) ผู้เรียนจะต้อง มีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ ๕) ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ : ๒๕๕๑) การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ ๒๑ จึงมีความสำคัญอย่างมาก บทบาทครูในศตวรรษที่ ๒๑ ก็มีความเปลี่ยนแปลง การออกแบบกระบวนการเรียนรู้จำเป็นต้องให้ความสำคัญ ดังนั้นครูในศตวรรษที่ ๒๑ ต้องยึดหลักสอนน้อย เรียนมาก เป็นผู้อำนวยความสะดวก และต้องรู้จักการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ เป็น Active Learning สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๖๒ : ๔) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning หมายถึง การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และถามอภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้

การจัดกิจกรรมรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนจะต้องค้นหาเนื้อหาเพื่อก่อให้เกิดองค์ความรู้โดยการพูดคุย การเขียน การอ่าน การสะท้อน หรือการตั้งคำถามหรือการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวอาจใช้เวลา ๒-๓ นาทีหรือยาวทั้งหลักสูตรก็ได้ อาจให้ผู้เรียนทำงานคนเดียวเป็นกลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่ก็ได้ และเป็นการเรียนรู้ที่มีคุณค่า นำตื่นเต้น สนุกสนาน ทำทหายความรู้ความสามารถ ผู้เรียนได้เรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจของตนเอง ได้ลงมือคิดและปฏิบัติอย่างมีความหมาย สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างแน่นอน อีกทั้งจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ดีขึ้นและสามารถเก็บกักข้อมูลไว้ในความทรงจำได้นานขึ้น นอกจากนี้ยังมีประสิทธิภาพในการพัฒนากระบวนการรับรู้ในลำดับที่สูงขึ้น เช่น การแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ (ปริยานุช พรหมภาสิต, ๒๕๕๙ : ๒๑-๒๓) การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ก็ต้องมีการปรับประยุกต์ให้มีความทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ โดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัว โดยเฉพาะวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติที่จำเป็นในการสื่อสาร การสื่อสารของมนุษย์ใช้ทักษะที่สำคัญหลายทักษะ เช่น ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยเฉพาะทักษะการเขียนเป็นเครื่องมือในการ

แสดงออกซึ่งความรู้ ความคิด ความรู้สึก การเขียนจึงเป็นทักษะสำคัญที่นักเรียนจะต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ มีความสามารถในการใช้ภาษาเขียนถ่ายทอดความรู้สึกสื่อสารทำให้เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

วิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติที่จำเป็นในการสื่อสาร การสื่อสารของมนุษย์ใช้ทักษะที่สำคัญหลายทักษะ เช่น ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยเฉพาะทักษะการเขียนเป็นเครื่องมือในการแสดงออกซึ่งความรู้ ความคิด ความรู้สึก การเขียนจึงเป็นทักษะสำคัญที่นักเรียนจะต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ มีความสามารถในการใช้ภาษาเขียนถ่ายทอดความรู้สึกสื่อสารทำให้เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ การอ่าน เป็นทักษะสำคัญและจำเป็นในการดำรงชีวิต การพัฒนาทักษะการอ่านจะต้องได้รับการพัฒนาและฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การอ่านมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น ผู้อ่านจะต้องมีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อจับประเด็นสำคัญหรือสาระสำคัญของเรื่อง สามารถวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูงของนักเรียนจึงจำเป็นต้องอาศัยเทคนิควิธีการในการพัฒนา ซึ่งเทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ ก็เป็นเทคนิคสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะการอ่านให้กับผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การอ่านจับใจความสำคัญของเนื้อหาได้ ดังนี้ การอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได ๖ ขั้น ๑) การอ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H ๒) การหาคำสำคัญ (Key Words) ๓) ตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง ๔) การเติมคำเชื่อมหาส่วนขยายใจความสำคัญ ๕) การสังเกตคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง ๖) การหาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน ปัจจุบันทักษะความสามารถทางภาษาไทย ด้านทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์ อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ นักเรียนยังไม่สามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง เรียบเรียงคำไม่ถูก เขียนรวนไปมา ไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ตรงประเด็น เนื่องจากนักเรียนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความ รวมถึงขาดทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ ไม่สามารถแยกแยะประเด็นหรือข้อมูลที่เป็นส่วนหลักและส่วนขยายออกจากกันได้ การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยประสบกับปัญหา นักเรียนขาดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญซึ่งเป็นทักษะที่มีความสำคัญและไม่ได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ครูจึงจัดทำนวัตกรรม เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียน แก้ไขปัญหานักเรียนที่เกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ตลอดจนร่วมพัฒนาส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถทางวิชาการด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และมุ่งหวังให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพและเต็มศักยภาพ

๕. วัตถุประสงค์

๕.๑ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการอ่านขั้นสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ

๕.๒ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๕.๓ เพื่อให้ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

๖. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำนวน ๑๗ คน

๖.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ

๖.๑.๑ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มีความรู้ความสามารถในการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ ร้อยละ ๗๕

๖.๑.๒ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มีทักษะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ ร้อยละ ๗๕

๖.๑.๓ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ร้อยละ ๙๐

๖.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๖.๒.๑ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มีความรู้ความสามารถในการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ ระดับดี ขึ้นไป

๖.๒.๒ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มีทักษะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ ระดับดี ขึ้นไป

๖.๒.๓ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ระดับมาก

๗. เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ดังนี้

ที่	เรื่อง	เวลา/ข้อ
๑	แบบฝึกทักษะชุดที่ ๑ การอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได ๖ ขั้น แบบฝึกทักษะชุดที่ ๒ บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H (๑) แบบฝึกทักษะชุดที่ ๓ บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H (๒) แบบฝึกทักษะชุดที่ ๔ บันไดขั้นที่ ๒ ค้นพบคำสำคัญ แบบฝึกทักษะชุดที่ ๕ บันไดขั้นที่ ๓ ตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง แบบฝึกทักษะชุดที่ ๖ บันไดขั้นที่ ๔ เติมคำเชื่อมส่วนขยายใจความสำคัญ แบบฝึกทักษะชุดที่ ๗ บันไดขั้นที่ ๕ สังเกตคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง แบบฝึกทักษะชุดที่ ๘ บันไดขั้นที่ ๖ หาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน (๑) แบบฝึกทักษะชุดที่ ๙ บันไดขั้นที่ ๖ หาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน (๒) แบบฝึกทักษะชุดที่ ๑๐ การอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได ๖ ขั้น	๑ ชั่วโมง ๑ ชั่วโมง ๑ ชั่วโมง ๑ ชั่วโมง ๑ ชั่วโมง ๑ ชั่วโมง ๑ ชั่วโมง ๑ ชั่วโมง ๑ ชั่วโมง ๑ ชั่วโมง
๒	แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ	๑๐ ชั่วโมง
๓	แบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญ ชนิดปรนัยเลือกตอบ	๒๐ ข้อ
๔	แบบประเมินการอ่านจับใจความสำคัญ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ	๑๐ ข้อ
๕	แบบวัดเจตคติ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ	๑๐ ข้อ

๘. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

ดำเนินการสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม ด้วยกระบวนการ PDCA ดังนี้

๑. P : Plan (การวางแผน) การเตรียมการและวางแผนดำเนินการ

๑) ครูสำรวจปัญหาและสิ่งที่ต้องการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

๒) ครูศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

๓) ครูศึกษาอัตลักษณ์สถานศึกษาโรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์ และอัตลักษณ์จังหวัดอุบลราชธานีที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม

๔) วิเคราะห์ความสอดคล้องมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์ กำหนดเนื้อหา ระยะเวลาของแผนการจัดการเรียนรู้พัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๕) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สอดคล้องกับอัตลักษณ์อุบลราชธานี ด้านภาษาและวัฒนธรรม จำนวน ๑๐ แผน ๑๐ ชั่วโมง

๖) จัดทำสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน สร้างสื่อการสอน เกม เพื่อนำมาใช้ประกอบการพัฒนา ได้แก่ สื่อการสอน ใบงาน แบบฝึกหัด กิจกรรมกลุ่ม

๗) นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน ได้แก่ ผู้อำนวยการ ครูฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของแผนการจัดการเรียนรู้

โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน + ๑ เมื่อแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน ๐ เมื่อไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน - ๑ เมื่อแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

โดยพิจารณาตัดเลือกจากค่า IOC ตั้งแต่ ๐.๖๗ ขึ้นไป

๘) นำเสนอครูในกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์ สาธิตวิธีการจัดการเรียนรู้ ให้คณะครูได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อนำไปปรับปรุง แก้ไข ก่อนนำไปใช้กับนักเรียน

๙) ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

๒. D : Do (การปฏิบัติตามแผน) การดำเนินการตามกิจกรรม

๑) ครูดำเนินการจัดการเรียนรู้ พัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ นวัตกรรมสอดคล้องกับอัตลักษณ์อุบลราชธานี ด้านภาษาและวัฒนธรรม โดยจัดการเรียนรู้ จำนวน ๑๐ แผน ๑๐ ชั่วโมง

แผนที่ ๑ การอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได ๖ ขั้น จำนวน ๑ ชั่วโมง

แผนที่ ๒ บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H (๑) จำนวน ๑ ชั่วโมง

แผนที่ ๓ บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H (๒) จำนวน ๑ ชั่วโมง

แผนที่ ๔ บันไดขั้นที่ ๒ ค้นพบคำสำคัญ จำนวน ๑ ชั่วโมง

แผนที่ ๕ บันไดขั้นที่ ๓ ตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง จำนวน ๑ ชั่วโมง

แผนที่ ๖ บันไดขั้นที่ ๔ เติมคำเชื่อมส่วนขยายใจความสำคัญ จำนวน ๑ ชั่วโมง

แผนที่ ๗ บันไดขั้นที่ ๕ สังเกตคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง จำนวน ๑ ชั่วโมง

แผนที่ ๘ บันไดขั้นที่ ๖ หาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน (๑) จำนวน ๑ ชั่วโมง

แผนที่ ๙ บันไดขั้นที่ ๖ หาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน (๒) จำนวน ๑ ชั่วโมง

แผนที่ ๑๐ การอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได ๖ ขั้น จำนวน ๑ ชั่วโมง

๒) ทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญ ชนิดปรนัยเลือกตอบ จำนวน ๒๐ ข้อ

๓) ประเมินการอ่านจับใจความสำคัญ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ จำนวน ๑๐ ข้อ

๔) วัดเจตคติ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ จำนวน ๑๐ ข้อ

๓. C : Check (การตรวจสอบ)

๑) ดำเนินการทดสอบหลังการดำเนินการพัฒนา จากนั้นนำผลคะแนนทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ มาเปรียบเทียบวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น

๒) บันทึกผลประเมินการอ่านจับใจความสำคัญ

๓) บันทึกผลประเมินการวัดเจตคติ

๔. A : Act (การปรับปรุงการดำเนินงาน)

การนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนา วิเคราะห์และปรับปรุงแผนการทำงานรายงานผลการดำเนินงานตามกิจกรรม

๙. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

บันลือ พลฤกษ์วัน (๒๕๕๗ : ๒๙) กล่าวว่า การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญเป็นการอ่าน เพื่อทำความเข้าใจ เนื้อเรื่องเป็นการอ่านเพื่อต้องการทราบว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีความสำคัญตรงไหนและความหมายว่าอย่างไรเห็นได้ว่าการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ส่วนใหญ่เน้นในเรื่องของความเข้าใจเรื่องที่อ่านค้นหาสาระสำคัญหรือประเด็นที่สำคัญของเรื่อง

จุฬารัตน์ อินทร์อุดม (๒๕๖๑ : ๓๑) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ คือการอ่านเพื่อทำความเข้าใจสาระใน เรื่องที่อ่าน จับสาระและความคิดสำคัญของเรื่องที่อ่านได้โดยแยกแยะประเด็นสำคัญว่าอะไรเป็นประเด็นหลักอะไร เป็นประเด็นสำคัญรองลงมาได้และนำข้อความมาสรุปใจความสำคัญเรียบเรียงต่อเนื่องกันโดยใช้ภาษาตนเอง

แววมยุรา เหมือนนิล (๒๕๕๓ : ๑๒) ได้ให้ความหมายของการจับใจความว่า การอ่านจับใจความ คือ การ มุ่งค้นหาสาระสำคัญของเรื่อง หรือของหนังสือแต่ละเล่มคืออะไร ซึ่งแบ่งออกได้ ๒ ส่วน ดังนี้

๑) ส่วนที่เป็นใจความสำคัญ

๒) ส่วนที่ขยายใจความสำคัญ หรือส่วนประกอบ เพื่อให้เรื่องชัดเจนยิ่งขึ้น ในกรณี ที่อ่านมีย่อหน้าเดียว ในย่อหน้านั้นจะมีใจความสำคัญอย่างหนึ่ง นอกจากนั้นเป็นส่วนขยายใจความสำคัญหรือส่วนประกอบซึ่งอาจมี หลายประเด็น

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทยัน อิมสาราญ (๒๕๕๒ : ๔๓) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความ ดังนี้

๑. อ่านเรื่องที่จะจับใจความทั้งหมด ผู้อ่านต้องอ่านย่อหน้าที่จะจับใจความนั้นให้จบอย่างคร่าว ๆ ถ้าเป็น เรื่องยาวมีหลายย่อหน้าก็ต้องอ่านทั้งเรื่องเช่นกัน เพื่อให้เข้าใจว่าเรื่องที่อ่านมีเนื้อหา โดยรวมเกี่ยวกับอะไร นั่นคือ การหาความคิดสำคัญของเรื่องที่อ่านนั่นเอง ถ้ามีเรื่องปรากฏอยู่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดสำคัญของเรื่องได้ รวดเร็วขึ้น ความคิดสำคัญที่กำหนดได้มักจะเป็นคำคำเดียวหรือเป็นวลีสั้น ๆ

๒. หาใจความของเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านต้องอ่านข้อความทั้งหมดอีกครั้ง ถ้าเป็นเรื่องยาว ๆ มีหลายย่อหน้า ต้องอ่านทีละย่อหน้าอย่างพิถีพิถัน เพื่อจะได้เข้าใจเนื้อเรื่องและสามารถจับใจความของแต่ละย่อหน้าได้ โดย ปกติกย่อหน้าประกอบด้วยใจความ ๒ ส่วน คือ ใจความสำคัญ และใจความรองหรือพลความ

๒.๑ ใจความสำคัญ คือ ความคิดสำคัญที่สุดที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบ ใจความสำคัญจะมี เท่าใดขึ้นอยู่กับจำนวนย่อหน้า อย่างไรก็ตาม ใจความสำคัญในย่อหน้ามีได้เพียงประเด็นเดียวเท่านั้น

๒.๒ ใจความรองหรือพลความ คือ เนื้อความอื่น ๆ ที่สนับสนุนใจความสำคัญ

๓. ประมวลใจความ เมื่อได้ใจความสำคัญและใจความรองแล้วก็นำเฉพาะใจความสำคัญและใจความรองที่ เป็นความคิดย่อยมาประมวลเข้าด้วยกัน ส่วนใจความรองที่เป็นรายละเอียดนั้นไม่จำเป็นต้องนำมาใช้เพราะเป็น ส่วนขยายความเท่านั้น แม้ส่วนนี้จะไม่นำมาใช้แต่ก็มีส่วนช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้มากขึ้น

กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้น

เสกสันต์ ผลวัฒน์ (๒๕๖๔ : ๖ - ๗) ได้อธิบายถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้น ไว้ ดังนี้

๑. บันไดขั้นที่ ๑ อ่านให้จบและตั้งคำถาม โดยใช้การตั้งคำถาม ๕W๑H ผู้อ่านต้องอ่านเรื่องที่จะจับ ใจความสำคัญตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อทำความเข้าใจและได้ภาพรวมของเนื้อหาของเรื่องที่อ่านอย่างคร่าว ๆ โดย ในขณะที่อ่านควรตั้งคำถามและพิจารณาว่าผู้เขียนกำลังสื่อเรื่องอะไรใคร ทำอะไร เมื่อไร ที่ไหน ด้วยเหตุผลใด และ

อย่างไร หากเรื่องนั้นมีชื่อเรื่องก็ให้พิจารณาตั้งแต่ชื่อเรื่องเพราะโดยทั่วไปชื่อเรื่องมักจะสอดคล้องกับใจความสำคัญหรือความคิดหลัก หรือช่วยแสดงให้เห็นถึงจุดสนใจ

๒. บันไดขั้นที่ ๒ พิจารณาหาคำสำคัญ (Key Words) ของเนื้อหาในแต่ละย่อหน้าคำสำคัญ (Key Words) เป็นคำที่กำหนดเป้าหมายเพื่อนำไปสู่ใจความสำคัญหรือความคิดหลักของเรื่องทีอ่าน ในแต่ละย่อหน้านั้นอาจมีคำสำคัญมากกว่าหนึ่งคำ แต่เมื่อนำคำเหล่านั้นมาเชื่อมโยงสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นก็สามารถทราบถึงใจความสำคัญหรือความคิดหลักของเรื่องทีอ่านได้ โดยธรรมชาติของการเขียนนั้น ผู้เขียนมิได้มีการกำหนดตำแหน่งที่ตั้งของคำสำคัญ ผู้อ่านสามารถจะสังเกตคำสำคัญได้โดยอาศัยหลัก ดังนี้

(๑) เป็นคำ กลุ่มคำ หรือประโยคที่เขียนเหมือนกัน สื่อความหมายเหมือนกัน ปรากฏซ้ำ ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ

(๒) เป็นคำ กลุ่มคำ หรือประโยคที่เขียนต่างกัน แต่สื่อความหมายเหมือนกัน ปรากฏซ้ำ ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบของเรื่อง

๓. บันไดขั้นที่ ๓ ตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง ธรรมชาติของการเขียนนั้น การนำเสนอความคิดหรือความรู้ในงานเขียน ผู้เขียนไม่ได้เสนอแต่ใจความสำคัญออกมาอย่างตรงไปตรงมา กล่าวคือ ไม่ได้กล่าวตรง ๆ ว่าเรื่องที่เขียนนั้นมีใจความสำคัญอย่างไร แต่จะถูกห่อหุ้มล้อมด้วยบริบท ซึ่งในโครงสร้างของการเขียนก็คือ การขยายความอาจแสดงอยู่ในลักษณะการให้คำจำกัดความ การอธิบายให้รายละเอียด การให้เหตุผล การยกตัวอย่างหรือการเปรียบเทียบก็ได้ดังนั้นหน้าที่ของผู้อ่านก็คือ ต้องแยกใจความสำคัญออกจากข้อความที่เป็นส่วนขยายใจความสำคัญออกมาให้ได้ ซึ่งลักษณะการขยายความมีดังนี้

(๑) การให้คำจำกัดความ การขยายความลักษณะนี้เป็นการอธิบายความหมายของคำหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเนื้อเรื่องเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตรงกัน นอกจากนี้ยังรวมถึงการอธิบายขอบเขตของความหมายของเรื่องด้วย การขยายความลักษณะนี้อาจจะมีการยกตัวอย่างประกอบด้วย

(๒) การอธิบายให้รายละเอียด การขยายความลักษณะนี้จะใช้เมื่อต้องการแจกแจงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อธิบายลักษณะหรือองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือแสดงขั้นตอน กระบวนการบรรยายเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง อาจขยายโดยอธิบายให้รายละเอียด หรืออธิบายให้รายละเอียดพร้อมยกตัวอย่างก็ได้ การอธิบายให้รายละเอียดนี้นิยมใช้คำเชื่อม “คือ” “กล่าวคือ” เพื่อแสดงให้เห็นว่าข้อความที่อยู่หลังคำเชื่อมดังกล่าวเป็นการอธิบายให้รายละเอียด

(๓) การให้เหตุผล การขยายความลักษณะนี้ใช้เขียนให้ผู้อ่านเห็นคล้อยตาม การขยายความด้วยวิธีนี้ทำได้หลายวิธี อาจเสนอความคิดที่เป็นข้อสรุปและตามด้วยข้อสนับสนุนต่าง ๆ ซึ่งเป็นเหตุผลหรือหลักฐานโดยการยกตัวอย่าง หรือเสนอผลลัพธ์เพื่อให้ผู้อ่านตระหนักแล้วตามด้วยสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดผลนั้น การขยายความด้วยการให้เหตุผลนี้มักจะปรากฏการใช้คำเชื่อมแสดงเหตุผล “จึง” และ “เพราะ” ซึ่งมีลักษณะโครงสร้างคือ เหตุ + “จึง” + ผล และ ผล + “เพราะ” + เหตุ ส่วนที่เป็นใจความสำคัญ คือ ส่วนที่แสดงผล

(๔) การยกตัวอย่าง การขยายความลักษณะนี้มักจะใช้ร่วมกับวิธีอื่น เช่น การให้คำจำกัดความ การอธิบายให้รายละเอียด หรือจะใช้วิธีการยกตัวอย่างแต่เพียงอย่างเดียวโดยการยกตัวอย่างหลาย ๆ ตัวอย่างแล้วจึงสรุปท้ายย่อหน้าด้วยประโยคใจความสำคัญการยกตัวอย่างนี้นิยมใช้คำเชื่อม “เช่น” “ได้แก่” เพื่อแสดงให้เห็นว่าข้อความที่อยู่หลังคำเชื่อมดังกล่าวเป็นการยกตัวอย่าง

(๕) การเปรียบเทียบ การขยายความลักษณะนี้จะใช้เขียนเพื่อเปรียบเทียบในลักษณะข้อเท็จจริงที่สามารถพิสูจน์ได้ โดยอาจมีจุดมุ่งหมายเปรียบเทียบความเหมือนกันหรือความแตกต่างกันโดยกำหนดประเด็นที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันว่ามีอะไรบ้าง แล้วจึงเปรียบเทียบไปที่ละประเด็น เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่ยกมาเปรียบเทียบได้ชัดเจนในด้านความเหมือนกันหรือความแตกต่างกัน หรืออาจใช้การยกเรื่องราวเป็นอุทาหรณ์ขึ้นมา ก่อน แล้วจึงสรุปประเด็นความคิดสำคัญที่จะเสนอ หรือการเขียนอุปมาเปรียบเทียบสิ่งที่มีคุณสมบัติอย่างเดียวกัน

เพื่อให้ความคิดสำคัญชัดเจนขึ้นการขยายความด้วยการเปรียบเทียบนี้จะมีลักษณะโครงสร้างคือ ตัวตั้ง + คำเชื่อม แสดงการเปรียบเทียบ + ตัวเปรียบ ส่วนที่เป็นใจความสำคัญ คือ ส่วนที่แสดงตัวตั้ง

๔. บันไดขั้นที่ ๔ เติมคำเชื่อมส่วนขยายใจความสำคัญ เพื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้งแนวทางปฏิบัติของการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้เรียนสามารถพิจารณาตัดส่วนขยายใจความสำคัญในย่อหน้าได้ง่าย โดยสังเกตจากคำเชื่อมแสดงส่วนขยายใจความสำคัญ หากทว่าในบางครั้งผู้เขียนอาจจะเรียบเรียงข้อความในย่อหน้าโดยไม่ใช้คำเชื่อมก็ได้ ดังนั้นหากต้องการจะจับใจความสำคัญผู้เรียนจำเป็นต้องเติมคำเชื่อมส่วนขยายใจความสำคัญ เพื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้งคำเชื่อมที่นิยมเติมในข้อความในย่อหน้า ได้แก่ กล่าวคือ เช่น จึง เพราะ

๕. บันไดขั้นที่ ๕ สังเกตคำหรือกลุ่มคำแสดงความขัดแย้งหรือตรงข้ามกันที่ปรากฏในย่อหน้า ปกติแล้วข้อความหรือประโยคแต่ละประโยคที่เรียงต่อกันในย่อหน้านั้นจะมีเนื้อหาเกี่ยวโยงต่อเนื่องสัมพันธ์กัน การลำดับความคิดและการเชื่อมโยงความคิดเป็นไปอย่างมีระเบียบ ชัดเจน “ประดุนามะลิแต่ละดอกมาร้อยเป็นวงรอบจนเป็นพวงมาลัยที่เป็นระเบียบสวยงาม ทำให้ผู้อ่านสามารถติดตามเนื้อเรื่องได้ง่ายไม่สับสนวุ่นวาย อ่านแล้วได้อรรถาธิบายที่สมบูรณ์แจ่มแจ้ง” วิธีหนึ่งที่ทำให้ย่อหน้าเกิดการเชื่อมโยง คือ การใช้คำหรือกลุ่มคำเป็นเครื่องเชื่อมความ คำหรือกลุ่มคำที่เป็นเครื่องเชื่อมในย่อหน้านั้นมีหลายลักษณะ แต่มีคำหรือกลุ่มคำลักษณะหนึ่งที่ช่วยให้จับใจความสำคัญได้ง่ายขึ้น คือ คำหรือกลุ่มคำแสดงความขัดแย้งหรือตรงข้ามกัน เช่น แต่ ทว่า แต่หาก แต่ว่า แต่ทว่า อย่างไรก็ตาม ในทางตรงข้าม ในทางกลับกัน ถึงแม้...แต่ เป็นต้น เพราะใจความสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อในย่อหน้านั้นอาจอยู่หลังคำหรือกลุ่มคำดังกล่าว

๖. บันไดขั้นที่ ๖ หากย่อหน้านั้นไม่ปรากฏประโยคใจความสำคัญ ต้องพิจารณาเนื้อความในบริบทอื่น ๆ โดยเฉพาะข้อความในย่อหน้าก่อนและหลัง โดยนำใจความสำคัญหรือความคิดหลักที่กระจายอยู่ในย่อหน้านั้นนำมาประมวลและเรียบเรียงให้เป็นประโยคใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กรอบแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรม ได้กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการพัฒนานวัตกรรมไว้ดังนี้

เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ

บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H

Who (ใคร) What (อะไร)

Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร)

Why (ทำไม) How (อย่างไร)

บันไดขั้นที่ ๒ ค้นพบคำสำคัญ

บันไดขั้นที่ ๓ ตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง

บันไดขั้นที่ ๔ เติมคำเชื่อมส่วนขยายใจความสำคัญ

บันไดขั้นที่ ๕ สังเกตคำเชื่อมแสดงความขัดแย้งที่

ปรากฏในย่อหน้า

บันไดขั้นที่ ๖ หาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน

- พัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ก่อนเรียนและหลังเรียนการพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ

๑๐. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

๑๐.๑ ครูทำแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ชั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สอดคล้องกับอัตลักษณ์อุบลราชธานี ด้านภาษาและวัฒนธรรม จำนวน ๑๐ แผน ๑๐ ชั่วโมง

๑๐.๒ ดำเนินการทดสอบ การอ่านจับใจความสำคัญ ชนิดปรนัยเลือกตอบ จำนวน ๒๐ ข้อ ก่อนการดำเนินการพัฒนาทักษะ

๑๐.๓ ดำเนินการจัดการเรียนรู้พัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ชั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ นวัตกรรมสอดคล้องกับอัตลักษณ์อุบลราชธานี ด้านภาษาและวัฒนธรรม โดยจัดการเรียนรู้ จำนวน ๑๐ แผน ๑๐ ชั่วโมง

แผนที่ ๑ การอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได ๖ ชั้น	จำนวน ๑ ชั่วโมง
แผนที่ ๒ บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H (๑)	จำนวน ๑ ชั่วโมง
แผนที่ ๓ บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H (๒)	จำนวน ๑ ชั่วโมง
แผนที่ ๔ บันไดขั้นที่ ๒ ค้นพบคำสำคัญ	จำนวน ๑ ชั่วโมง
แผนที่ ๕ บันไดขั้นที่ ๓ ตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง	จำนวน ๑ ชั่วโมง
แผนที่ ๖ บันไดขั้นที่ ๔ เติมคำเชื่อมส่วนขยายใจความสำคัญ	จำนวน ๑ ชั่วโมง
แผนที่ ๗ บันไดขั้นที่ ๕ สังเกตคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง	จำนวน ๑ ชั่วโมง
แผนที่ ๘ บันไดขั้นที่ ๖ หาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน (๑)	จำนวน ๑ ชั่วโมง

แผนที่ ๙ บันไดขั้นที่ ๖ หาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน (๒) จำนวน ๑ ชั่วโมง

แผนที่ ๑๐ การอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได ๖ ขั้น จำนวน ๑ ชั่วโมง

๑๐.๔ ทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญ ชนิดปรนัยเลือกตอบ จำนวน ๒๐ ข้อ หลังการดำเนินการพัฒนา

๑๐.๕ ประเมินการอ่านจับใจความสำคัญ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ จำนวน ๑๐ ข้อ

๑๐.๖ วัดเจตคติ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ จำนวน ๑๐ ข้อ

๑๐.๗ บันทึกผลคะแนนแบบทดสอบ บันทึกผลประเมินการอ่านจับใจความสำคัญ บันทึกผลประเมินการวัดเจตคติ

๑๐.๘ นำผลคะแนนทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มาเปรียบเทียบกับวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น

๑๑. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

สรุปผลการใช้นวัตกรรม

ผลจากการพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ สรุปดังนี้

ผลจากการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน

การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ปรากฏดังนี้

ตารางแสดง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติ การทดสอบเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังเรียน การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (n = ๑๗)

การทดสอบ	\bar{X}	S.D.	\bar{D}	S.D. _D	t	Sig.(1-tailed)
ก่อนเรียน	10.35	1.69	7.00	1.32	21.82 *	0.0000
หลังเรียน	17.35	1.77				

จากตารางข้างต้นพบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยการพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ ๑๐.๓๕ คะแนน และ ๑๗.๓๕ คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียนของนักเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเพิ่มขึ้นจากเดิม โดยมีคะแนนทดสอบคิดเป็นร้อยละ ๘๖.๗๖ ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด นักเรียนสามารถทำคะแนนได้ดีตามลำดับเป็นที่น่าพอใจ

สรุปผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มีความรู้ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จ

๒. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จ

๓. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

๑๒. บทเรียนที่ได้รับ

๑๒.๑ ก่อนจัดทำบทเรียนหรือแผนด้วยการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จ ควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครบทุกแผนก่อนและจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอนให้พร้อมเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน

๑๒.๒ ควรมีการพัฒนาหรือต่อยอดการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จเพิ่มขึ้น

๑๒.๓ ควรมีการศึกษาวิจัยถึงรูปแบบของการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จให้กับผู้เรียนในแต่ละระดับ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของผู้เรียน

๑๒.๔ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นทักษะสำคัญทางภาษาไทยและเชื่อมโยงได้หลายเรื่อง ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนสามารถออกแบบการสอนได้หลากหลายรูปแบบตามความสนใจของผู้จัดทำ

๑๒.๕ การให้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกิจกรรมโดยอิสระ ครูเป็นผู้แนะนำและคอยเสริมแรงทางบวก การให้กำลังใจ ชมเชยหรือเกมการศึกษาเข้าช่วยในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกดีหรือรื่น สนใจในการเรียนตลอดเวลาหรือแสดงออกได้ตามศักยภาพของแต่ละคนทำให้นักเรียนสนุกกับการเรียนวิชาภาษาไทยมากยิ่งขึ้น

๑๓. เงื่อนไขความสำเร็จ

เงื่อนไขความสำเร็จของการพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จะประสบความสำเร็จได้เมื่อมีเงื่อนไขที่สำคัญ ดังนี้

๑๓.๑ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

๑๓.๒ ความพร้อมของผู้เรียน ผู้เรียนมีแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน มีพื้นฐานทักษะการอ่านเบื้องต้นเพียงพอ ได้รับการฝึกฝนโดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นในการวิเคราะห์เนื้อหาจนเกิดความคุ้นเคย

๑๓.๓ บทบาทของครูผู้สอน ทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้นและชี้แนะแนวทางการอ่านที่ถูกต้อง ใช้คำถามเชิงวิเคราะห์เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

๑๓.๔ การประเมินผลและการสะท้อนคิด ใช้เครื่องมือวัดผลที่ชัดเจน ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกสรุปความและอธิบายเนื้อหาด้วยตนเอง ปรับปรุงกระบวนการสอนจากผลการประเมินเพื่อพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง

๑๓.๕ การสนับสนุนจากศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูในโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและส่งเสริมการฝึกอบรมครู

ลงชื่อ

(นางสาวพรสวรรค์ ฐระวรรณ)

ผู้จัดทำนวัตกรรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จู่ไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิ่มสำราญ. (๒๕๕๒). การใช้ภาษาไทย. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- จู่หารัตน์ อินทร์อุดม. (๒๕๖๑). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้เทคนิค SQ๔R ร่วมกับพลังคำถาม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (๒๕๕๗). แนวพัฒนาการอ่านเร็ว - คิดเป็น. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียานุช พรหมภาสิต. (๒๕๕๙). เอกสารคู่มือการจัดการเรียนรู้ “Active Learning (AL) for HuSo at KPRU. กำแพงเพชร : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- แวมยุรา เหมือนนิล. (๒๕๕๓). การอ่านจับใจความ. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๖๒). แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้. กรุงเทพฯ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- เสกสันต์ ผลวัฒน์. (๒๕๖๔). คู่มือฝึกอบรมพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรม
การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จ
ในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาพกิจกรรม
การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จ
ในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

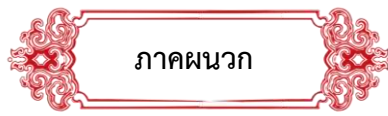

ภาพกิจกรรม
การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จ
ในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาพกิจกรรม
การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ชั้นสู่ความสำเร็จ
ในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

แผนการจัดการเรียนรู้
เพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ชั้นสู่ความสำเร็จ
ในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การอ่านจับใจความสำคัญ เวลา ๑๐ ชั่วโมง
หน่วยย่อยที่ ๒ เรื่อง บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H (๑) เวลา ๑ ชั่วโมง
สอนวันที่.....เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘
ครูผู้สอน นางสาวพรสวรรค์ ฤธรรม โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์

๑. สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านเพื่อหาข้อความที่เป็นแก่นเนื้อหามีสาระครอบคลุมเนื้อความอื่น ๆ โดยใช้การอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิคบันได ๖ ชั้น ดังนี้ ขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H ขั้นที่ ๒ หาคำสำคัญ (Key Words) ขั้นที่ ๓ ตัดส่วนขยายใจความสำคัญ ขั้นที่ ๔ เติมคำเชื่อมหาส่วนขยายใจความสำคัญ ขั้นที่ ๕ สังเกตคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง และขั้นที่ ๖ หาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน เทคนิคบันได ๖ ชั้น จะสามารถให้นักเรียนตอบคำถามจากงานเขียนได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากนักเรียนรู้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร รู้จักการสังเกตคำสำคัญและตัดส่วนขยาย การอ่านจับใจความสำคัญมีความสำคัญในด้านการนำไปใช้ในการศึกษาหาความรู้ในศาสตร์วิชาต่าง ๆ ทำให้ประหยัดเวลาในการอ่านและทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะการคิดวิเคราะห์ในการพิจารณาใจความสำคัญในเรื่องที่อ่าน

๒. มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑

ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ท ๑.๑ ม.๑/๓ ระบุเหตุและผลและข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	ท ๑.๑ ม.๑/๒ จับใจความสำคัญ จากเรื่องที่อ่าน

๓. สาระการเรียนรู้

การอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิคบันได ๖ ชั้น ขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H ประกอบด้วย Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) How (อย่างไร) จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสรุปองค์ความรู้จากเรื่องที่อ่านและสามารถอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถบอกวิธีการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ๕W๑H ได้ (K)
๒. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ (P)
๓. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทย (A)

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิดขั้นสูง
๓. ความสามารถการจัดการตนเอง

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. อัตลักษณ์อุบลราชธานี

ภาษาและวัฒนธรรม

๘. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ ขั้นสังเกต รวบรวมข้อมูล

๑. ครูเตรียมพร้อมนักเรียน จากนั้นนักเรียนแบ่งกลุ่ม ๔ กลุ่ม กลุ่มละ ๔- ๕ คน ช่วยกันตั้งชื่อกลุ่ม
๒. นักเรียนดูคลิปวิดีโอ หนังสือสร้างแรงบันดาลใจ โครงการสานรัก เรื่อง “ลองดู” (We can try)

ขั้นที่ ๒ ขั้นคิดวิเคราะห์และสรุปความรู้

๓. ครูสุ่มถามนักเรียนหลังจากดูคลิปวิดีโอดังต่อไปนี้

Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร)

Why (ทำไม) How (อย่างไร)

๔. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาการเรียนรู้เรื่องการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน นักเรียนศึกษาการอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยเทคนิค ๕W๑H จากสื่อ power pointและใบความรู้

๕. นักเรียนทบทวนความรู้เกี่ยวกับความหมายของใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญ โดยใช้คำถาม ดังต่อไปนี้

- ใจความสำคัญคืออะไร

- ส่วนขยายใจความสำคัญคืออะไร

ขั้นที่ ๓ ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ

๖. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มรับบทอ่าน นิทานพื้นบ้าน เรื่อง นกกระจอก และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์เนื้อเรื่อง

๗. นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม ช่วยกันจับใจความสำคัญบทอ่าน โดยใช้เทคนิคการสอน ๕W๑H

Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร)

Why (ทำไม) How (อย่างไร)

นักเรียนสรุปความรู้จากการอ่านจับใจความสำคัญ บทอ่าน นิทานพื้นบ้าน เรื่อง นกกระจอก ลงในกระดาษชาร์ตสี พร้อมตกแต่งให้สวยงาม พร้อมวาดภาพประกอบตามจินตนาการ

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารและนำเสนอ

๘. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง

๙. สรุปเนื้อหาเรื่องที่เรียน โดยใช้เทคนิค ๕W๑H เป็นแผนภาพความคิด

ขั้นที่ ๕ ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ

๑๐. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกทักษะบันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H พร้อมทั้งตกแต่งผลงานให้สวยงาม

๑๑. นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจใบงาน ครูเฉลยใบงานบนกระดาน จากนั้นนักเรียนรับใบงานของตนเอง และตรวจสอบข้อควรพัฒนาที่ควรนำไปปรับปรุงครั้งต่อไป

๙. การระงาน/ชิ้นงาน

งานกลุ่ม จับใจความสำคัญ ๕W๑H นิทานพื้นบ้าน เรื่อง นกกระจอก ลงในกระดาษชาร์ทสี แบบฝึกทักษะบันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H

๑๐. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. คลิปวิดีโอ หนังสือสร้างแรงบันดาลใจ โครงการสานรัก เรื่อง “ลองดู” (We can try)
๒. สื่อการสอน power point การอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยเทคนิค ๕W๑H
๓. นิทานพื้นบ้าน เรื่อง นกกระจอก
๔. กระดาษชาร์ทสี
๕. แผนภาพความคิด เทคนิค ๕W๑H
๖. แบบฝึกทักษะบันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H

๑๑. การวัดประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
นักเรียนสามารถบอกวิธีการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ๕W๑H ได้	การทดสอบ	- แบบฝึกทักษะ - ตารางบันทึกคะแนน	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๗๐ หรือได้ ๗ คะแนนขึ้นไป
นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้	ประเมินทักษะ	แบบประเมินทักษะ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป
นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทย	สังเกตพฤติกรรม	สังเกตพฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับมาก

แบบบันทึกคะแนน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การอ่านจับใจความสำคัญ
 หน่วยย่อยที่ ๒ เรื่อง บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H (๑) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เลขที่	ชื่อ-ชื่อสกุล	คะแนน	ผลการประเมิน	หมายเหตุ
		๑๐	ผ/ มผ	
๑	เด็กชายธนวัฒน์ พลพวก	๑๐	ผ	เกณฑ์การประเมินผ่าน ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป (๗ คะแนนขึ้นไป)
๒	เด็กชายสรวิชัย วงศ์ขารี	๑๐	ผ	
๓	เด็กชายอนันท์ชัย โกศล	๘	ผ	
๔	เด็กชายชาณุณรงค์ รัตนภักดี	๙	ผ	
๕	เด็กชายจตุพงษ์ กาหลง	๑๐	ผ	
๖	เด็กชายธนพล ฉลาดแย้ม	๑๐	ผ	
๗	เด็กชายธีรพัฒน์ บุญแท้	๘	ผ	
๘	เด็กชายศรัณย์ วงศ์ชนะ	๑๐	ผ	
๙	เด็กชายชนพัฒน์ นามแสง	๑๐	ผ	
๑๐	เด็กชายธนภัทร โภกะพันธ์	๑๐	ผ	
๑๑	เด็กหญิงมนัสัญญา โพธิ์คำ	๑๐	ผ	
๑๒	เด็กหญิงกมลวรรณ ศิลารัตน์	๑๐	ผ	
๑๓	เด็กหญิงธัญชนก บุญแท้	๑๐	ผ	
๑๔	เด็กหญิงนฤมล วรสุทธิ	๑๐	ผ	
๑๕	เด็กหญิงภัทรวดี โกศล	๑๐	ผ	
๑๖	เด็กหญิงธาริณี พลพวก	๑๐	ผ	
๑๗	เด็กหญิงพิมพ์ชนก หมูโสภิญ	๑๐	ผ	

เกณฑ์การตรวจใบงาน

๘ - ๑๐ คะแนนคิดเป็นร้อยละ ๘๐ - ๑๐๐ หมายถึง เนื้อหาถูกต้อง ครบทุกประเด็น ส่งงานตามกำหนด ความสะอาด มีระเบียบ

๖ - ๗ คะแนนคิดเป็นร้อยละ ๖๐ - ๗๐ หมายถึง เนื้อหาถูกต้อง ส่งงานตามกำหนด ความสะอาด

๔ - ๕ คะแนนคิดเป็นร้อยละ ๔๐ - ๕๐ หมายถึง เนื้อหาถูกต้อง

๑ - ๓ คะแนนคิดเป็นร้อยละ ๑๐ - ๓๐ หมายถึง เนื้อหาถูกต้องบางส่วน

เกณฑ์การผ่าน ต้องได้ ๗ คะแนน หรือ ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวพรสวรรค์ ฤธรรม)

ครู

แบบประเมินพฤติกรรมความสนใจในการเรียนรู้
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การอ่านจับใจความสำคัญ
 หน่วยย่อยที่ ๒ เรื่อง บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H (๑) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เลขที่	ประเด็นคะแนน ชื่อ-สกุล	รับผิดชอบในการ ทำงาน	ร่วมมือในการ ทำงาน	ตั้งใจในการทำงาน	กระบวนกร ทำงาน	รวมคะแนน	ผลการประเมิน
		๓	๓	๓	๓	๑๒	พ/มผ.
๑	เด็กชายธนวัฒน์ พลพวก	๓	๓	๓	๓	๑๒	ผ
๒	เด็กชายสรวิษณุ วงศ์ซารี	๓	๓	๓	๓	๑๒	ผ
๓	เด็กชายอนันท์ชัย โกศล	๓	๒	๓	๒	๑๐	ผ
๔	เด็กชายชาญณรงค์ รัตนภักดี	๓	๒	๓	๒	๑๐	ผ
๕	เด็กชายจตุพงษ์ กาหลง	๓	๒	๓	๒	๑๐	ผ
๖	เด็กชายธนพล ฉลาดแย้ม	๓	๓	๓	๓	๑๒	ผ
๗	เด็กชายธีรพัฒน์ บุญแท้	๓	๒	๓	๒	๑๐	ผ
๘	เด็กชายศรัณย์ วงศ์ชนะ	๓	๒	๓	๒	๑๐	ผ
๙	เด็กชายชนพัฒน์ นามแสง	๓	๒	๓	๒	๑๐	ผ
๑๐	เด็กชายธนภัทร โกกะพันธ์	๓	๒	๓	๒	๑๐	ผ
๑๑	เด็กหญิงมนัสัญญา โพธิ์คำ	๓	๓	๓	๓	๑๒	ผ
๑๒	เด็กหญิงกมลวรรณ ศิลารัตน์	๓	๓	๓	๓	๑๒	ผ
๑๓	เด็กหญิงธนัญชนก บุญแท้	๓	๓	๓	๓	๑๒	ผ
๑๔	เด็กหญิงนฤมล วรสุทธิ์	๓	๓	๓	๓	๑๒	ผ
๑๕	เด็กหญิงภัทรวดี โกศล	๓	๓	๓	๓	๑๒	ผ
๑๖	เด็กหญิงธาริณี พลพวก	๓	๓	๓	๓	๑๒	ผ
๑๗	เด็กหญิงพิมพ์ชนก หมุ่โสภิญ	๓	๓	๓	๓	๑๒	ผ

ลงชื่อ.....*ว.พ.ม.*.....ผู้ประเมิน
 (นางสาวพรสวรรค์ ภูระวรรณ์)
 ครู

เกณฑ์การประเมิน / ระดับคุณภาพ

๙ - ๑๒ คะแนน	หมายถึง ระดับ ดี
๕ - ๘ คะแนน	หมายถึง ระดับ พอใช้
๑ - ๔ คะแนน	หมายถึง ระดับ ปรับปรุง

ผ่านเกณฑ์ระดับพอใช้ขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมความสนใจในการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การอ่านจับใจความสำคัญ

หน่วยย่อยที่ ๒ เรื่อง บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H (๑) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ประเด็น	ระดับคะแนน ๓	ระดับคะแนน ๒	ระดับคะแนน ๑
รับผิดชอบ ในการ ทำงาน	ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็ม ความสามารถและพยายามแก้ไข ปัญหาด้วยตนเองทุกครั้งผลงานดี มี คุณภาพ	ทำงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นบางครั้งไม่แก้ไขปัญหา ด้วยตนเอง แต่คุณภาพ ผลงานค่อนข้างดี	ไม่รับผิดชอบงานที่ ได้รับมอบหมาย/เสร็จ ล่าช้า ผลงานพอใช้
ร่วมมือใน การทำงาน	ร่วมมือทำงานกับสมาชิกในกลุ่มอย่าง เต็มใจทุกครั้ง	ให้ความร่วมมือและแสดง ความคิดเห็นเป็นบางครั้ง	หลีกเลี่ยงและไม่ ร่วมมือ/ไม่แสดงความ คิดเห็นเลย
ตั้งใจในการ ทำงาน	ทำงานที่ได้รับมอบหมายตาม กำหนดเวลา	ทำงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นบางครั้ง	ไม่ทำงานที่ได้รับ มอบหมายเลย
กระบวน การทำงาน	ดำเนินการวางแผนและปฏิบัติตาม ขั้นตอนอย่างมีระบบ	ดำเนินการวางแผน แต่ ปฏิบัติตามไม่เป็นไปตาม ขั้นตอน	ไม่มีการวางแผนที่ดี ขั้นตอนการปฏิบัติไม่มี ระบบ

ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การอ่านจับใจความสำคัญ
 หน่วยย่อยที่ ๒ เรื่อง บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H (๑) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน			รวมคะแนน	ระดับการประเมิน
		ใฝ่เรียนรู้	ความมุ่งมั่นในการทำงาน			
		๑. ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	๑. ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน	๒. ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย		
๑	เด็กชายธนวัฒน์ พลพวก	๓	๓	๓	๙	ดีเยี่ยม
๒	เด็กชายสรวิชัย วงศ์ขารี	๓	๓	๓	๙	ดีเยี่ยม
๓	เด็กชายอนันท์ชัย โกศล	๓	๓	๒	๘	ดีเยี่ยม
๔	เด็กชายชาญณรงค์ รัตนภักดี	๓	๓	๒	๘	ดีเยี่ยม
๕	เด็กชายจตุพงษ์ กาหลง	๓	๓	๒	๘	ดีเยี่ยม
๖	เด็กชายธนพล ฉลาดแย้ม	๓	๓	๓	๙	ดีเยี่ยม
๗	เด็กชายธีรพัฒน์ บุญแท้	๓	๓	๒	๘	ดีเยี่ยม
๘	เด็กชายศรัณย์ วงศ์ชนะ	๓	๓	๒	๘	ดีเยี่ยม
๙	เด็กชายชนพัฒน์ นามแสง	๓	๓	๒	๘	ดีเยี่ยม
๑๐	เด็กชายธนภัทร โกกะพันธ์	๓	๓	๒	๘	ดีเยี่ยม
๑๑	เด็กหญิงมนัสัญญา โพธิ์คำ	๓	๓	๓	๙	ดีเยี่ยม
๑๒	เด็กหญิงกมลวรรณ ศิลารัตน์	๓	๓	๓	๙	ดีเยี่ยม
๑๓	เด็กหญิงธัญชนก บุญแท้	๓	๓	๓	๙	ดีเยี่ยม
๑๔	เด็กหญิงนฤมล วรสุทธิ	๓	๓	๓	๙	ดีเยี่ยม
๑๕	เด็กหญิงภัทรวดี โกศล	๓	๓	๓	๙	ดีเยี่ยม
๑๖	เด็กหญิงธาริณี พลพวก	๓	๓	๓	๙	ดีเยี่ยม
๑๗	เด็กหญิงพิมพ์ชนก หมูโสภิญ	๓	๓	๓	๙	ดีเยี่ยม

ลงชื่อ..........ผู้ประเมิน

(นางสาวพรสวรรค์ ฤทธาวรรณ)

ครู

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับ ๓ = มีพฤติกรรมที่ปฏิบัตินั้นชัดเจนและสม่ำเสมอ

ระดับ ๒ = พฤติกรรมที่ปฏิบัตินั้นชัดเจนและบ่อยครั้ง

ระดับ ๑ = มีพฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง

เกณฑ์การตัดสินผลการประเมิน

ช่วงคะแนนคะแนน ๘-๙ หมายถึง ดีเยี่ยม

ช่วงคะแนนคะแนน ๖-๗ หมายถึง ดี

ช่วงคะแนนคะแนน ๔-๕ หมายถึง พอใช้

ช่วงคะแนนคะแนน ๐-๓ หมายถึง ปรับปรุง

คะแนนทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน

การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ชั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์ สพป. อุบลราชธานี เขต ๑

ที่	ชื่อ - สกุล	ก่อนเรียน	ร้อยละ	หลังเรียน	ร้อยละ
		(๒๐ คะแนน)		(๒๐ คะแนน)	
๑	เด็กชายธนวัฒน์ พลพวก	๙.๐๐	๔๕.๐๐	๑๘.๐๐	๙๐.๐๐
๒	เด็กชายสรวิชัย วงศ์ขารี	๑๒.๐๐	๖๐.๐๐	๒๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
๓	เด็กชายอนันท์ชัย โกศล	๑๐.๐๐	๕๐.๐๐	๑๕.๐๐	๗๕.๐๐
๔	เด็กชายชาญณรงค์ รัตนภักดี	๙.๐๐	๔๕.๐๐	๑๗.๐๐	๘๕.๐๐
๕	เด็กชายจตุพงษ์ กาหลง	๑๐.๐๐	๕๐.๐๐	๑๕.๐๐	๗๕.๐๐
๖	เด็กชายธนพล ฉลาดแย้ม	๑๒.๐๐	๖๐.๐๐	๑๗.๐๐	๘๕.๐๐
๗	เด็กชายธีรพัฒน์ บุญแท้	๑๐.๐๐	๕๐.๐๐	๑๗.๐๐	๘๕.๐๐
๘	เด็กชายศรัณย์ วงศ์ชนะ	๑๐.๐๐	๕๐.๐๐	๑๖.๐๐	๘๐.๐๐
๙	เด็กชายชนพัฒน์ นามแสง	๘.๐๐	๔๐.๐๐	๑๕.๐๐	๗๕.๐๐
๑๐	เด็กชายธนภัทร โกกะพันธ์	๗.๐๐	๓๕.๐๐	๑๕.๐๐	๗๕.๐๐
๑๑	เด็กหญิงมนัสัญญา โพธิ์คำ	๑๓.๐๐	๖๕.๐๐	๒๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
๑๒	เด็กหญิงกมลวรรณ ศิลารัตน์	๑๑.๐๐	๕๕.๐๐	๑๗.๐๐	๘๕.๐๐
๑๓	เด็กหญิงธัญชนก บุญแท้	๑๒.๐๐	๖๐.๐๐	๒๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
๑๔	เด็กหญิงนฤมล วรสุทธิ์	๑๓.๐๐	๖๕.๐๐	๑๙.๐๐	๙๕.๐๐
๑๕	เด็กหญิงภัทรวดี โกศล	๙.๐๐	๔๕.๐๐	๑๘.๐๐	๙๐.๐๐
๑๖	เด็กหญิงธาริณี พลพวก	๑๐.๐๐	๕๐.๐๐	๑๘.๐๐	๙๐.๐๐
๑๗	เด็กหญิงพิมพ์ชนก หมูโสภิญญ์	๑๑.๐๐	๕๕.๐๐	๑๘.๐๐	๙๐.๐๐
	รวม	๑๐.๓๕	๕๑.๗๖	๑๗.๓๕	๘๖.๗๖

แทนค่าในสูตรจะได้

$$t = \frac{119.00}{\sqrt{\frac{14637 - 14661.00}{16}}}$$

$$t = \frac{119.00}{5.45}$$

$$t = 21.82$$

ค่า t จากตารางแจกแจง t เท่ากับ 1.75

การตัดสินใจทางสถิติ

21.82 มากกว่า 1.75

ดังนั้น คะแนนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปเป็นตารางดังนี้

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t - test
ก่อนเรียน	17		10.35	1.64	
หลังเรียน	17		17.35	1.71	21.82

แบบฝึกทักษะภาษาไทย
 พัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง
 โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ชั้น
 สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ชื่อ-สกุล..... เลขที่.....

จัดทำโดย คุณครูสุวรรณี ทุระวาน์

แบบฝึกหัด
 บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H

Who

What

How

Why

What

Where

When

Who = ใคร

What = ทำอะไร

Where = ที่ไหน

When = เมื่อไร

Why = ทำไม

How = อย่างไร

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนด แล้วสรุปใจความสำคัญตามเทคนิคบันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H ให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

๑. เช้าวันเสาร์ที่ผ่านมา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์ ได้ช่วยกันปลูกต้นไม้รอบสนามฟุตบอล เพื่อให้โรงเรียนมีบรรยากาศร่มรื่นและเป็นแหล่งเรียนรู้

วิธีสรุปใจความสำคัญ

๑. Who (ใคร) → นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์
๒. What (ทำอะไร) → ปลูกต้นไม้
๓. When (เมื่อไร) → วันเสาร์ที่ผ่านมา
๔. Where (ที่ไหน) → รอบสนามฟุตบอล
๕. Why (ทำไม) → เพื่อให้โรงเรียนมีบรรยากาศร่มรื่นและเป็นแหล่งเรียนรู้
๖. How (อย่างไร) → ช่วยกัน

ใจความสำคัญ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์ ได้ช่วยกันปลูกต้นไม้รอบสนามฟุตบอล เพื่อให้โรงเรียนมีบรรยากาศร่มรื่นและเป็นแหล่งเรียนรู้

๒. หมูยออุบลราชธานี เป็นอาหารขึ้นชื่อของจังหวัดอุบลราชธานี ผลิตภัณฑ์เนื้อหมูบดผสมเครื่องเทศปรุงรสและทอดด้วยใบทอดหรือตามวิธีดั้งเดิม หมูยออุบลมีรสชาติกลมกล่อม มีเอกลักษณ์ เนื้อแน่น ไม่ผสมแป้งมาก นิยมรับประทานคู่กับขนมจีนหรือก๋วยเตี๋ยว และยังเป็นของฝากยอดนิยมที่นักท่องเที่ยวมักซื้อกลับบ้าน

วิธีสรุปใจความสำคัญ

๑. Who (ใคร) → หมูยออุบลราชธานี
๒. What (ทำอะไร) → เป็นอาหารขึ้นชื่อของจังหวัดอุบลราชธานี
๓. When (เมื่อไร) → ปัจจุบัน
๔. Where (ที่ไหน) → จังหวัดอุบลราชธานี
๕. Why (ทำไม) → มีรสชาติกลมกล่อม เนื้อแน่น ไม่ผสมแป้งมาก นิยมรับประทานคู่กับขนมจีนหรือก๋วยเตี๋ยว
๖. How (อย่างไร) → ปรุงรสและทอดด้วยใบทอดหรือตามวิธีดั้งเดิม

ใจความสำคัญ คือ หมูยออุบลราชธานี เป็นอาหารขึ้นชื่อของจังหวัดอุบลราชธานี มีรสชาติกลมกล่อม เนื้อแน่น ไม่ผสมแป้งมาก นิยมรับประทานคู่กับขนมจีนหรือก๋วยเตี๋ยว

๓. ผักกาดบัว เป็นผักพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงของจังหวัดอุบลราชธานี มีรสชาติขมหวานเกิดจากการทอดด้วยมือประณีต ฝายที่เป็นเอกลักษณ์คือ "ฝายกาดบัว" ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจมาจากดอกบัว ผักกาดบัวไม่เพียงเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ยังเป็นวิถีวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของชาวอุบลราชธานี ปัจจุบันผักกาดบัวได้รับความนิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

วิธีสรุปใจความสำคัญ

๑. Who (ใคร) → ผักกาดบัว
๒. What (ทำอะไร) → เป็นผักพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงของจังหวัดอุบลราชธานี
๓. When (เมื่อไร) → ปัจจุบัน
๔. Where (ที่ไหน) → จังหวัดอุบลราชธานี
๕. Why (ทำไม) → มีรสชาติขมหวานเกิดจากการทอดด้วยมือประณีต ฝายที่เป็นเอกลักษณ์คือ "ฝายกาดบัว"
๖. How (อย่างไร) → ปรุงรสและทอดด้วยมือประณีต

ใจความสำคัญ คือ ผักกาดบัว เป็นผักพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงของจังหวัดอุบลราชธานี มีรสชาติขมหวานเกิดจากการทอดด้วยมือประณีต ฝายที่เป็นเอกลักษณ์คือ "ฝายกาดบัว"

๔. อุบลราชธานีมีอาหารท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์หลายชนิด เช่น หมูยอ, สั๊กแตงกวา, ลาน, คัมเข้มปลา, และส้มตำ อาหารเหล่านี้ใช้วัตถุดิบสดใหม่ มีรสชาติอร่อย เข้ม เน็ด ตามแบบอาหารอีสาน และเป็นอาหารที่สะท้อนวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวอุบลราชธานี นักท่องเที่ยวมักนิยมลิ้มลองอาหารท้องถิ่นเพื่อสัมผัสรสชาติและเอกลักษณ์ของภูมิภาค

วิธีสรุปใจความสำคัญ

๑. Who (ใคร) → ชาวอุบลราชธานี
๒. What (ทำอะไร) → อาหารท้องถิ่น
๓. When (เมื่อไร) → ปัจจุบัน
๔. Where (ที่ไหน) → จังหวัดอุบลราชธานี
๕. Why (ทำไม) → มีรสชาติอร่อย เข้ม เน็ด ตามแบบอาหารอีสาน และเป็นอาหารที่สะท้อนวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวอุบลราชธานี
๖. How (อย่างไร) → ใช้วัตถุดิบสดใหม่ มีรสชาติอร่อย เข้ม เน็ด ตามแบบอาหารอีสาน

ใจความสำคัญ คือ อุบลราชธานีมีอาหารท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์หลายชนิด เช่น หมูยอ, สั๊กแตงกวา, ลาน, คัมเข้มปลา, และส้มตำ อาหารเหล่านี้ใช้วัตถุดิบสดใหม่ มีรสชาติอร่อย เข้ม เน็ด ตามแบบอาหารอีสาน และเป็นอาหารที่สะท้อนวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวอุบลราชธานี

๕. อาหารดิบ หมายถึงอาหารที่ไม่ผ่านความร้อนหรือการปรุงสุกก่อนบริโภค เช่น ปลาดิบ, สลัดผักสด, ซูชิ และผลไม้สด อาหารดิบมีคุณค่าทางโภชนาการสูง เพราะรักษาสารอาหารและวิตามินไว้ได้เต็มที่ แต่ก็อาจมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อแบคทีเรียหรือปรสิตหากไม่สะอาด จึงควรเลือกวัตถุดิบสดใหม่และล้างให้สะอาดก่อนรับประทาน

วิธีสรุปใจความสำคัญ

๑. Who (ใคร) → อาหารดิบ
๒. What (ทำอะไร) → เป็นอาหารที่ไม่ผ่านความร้อน
๓. When (เมื่อไร) → ปัจจุบัน
๔. Where (ที่ไหน) → จังหวัดอุบลราชธานี
๕. Why (ทำไม) → มีรสชาติอร่อย เข้ม เน็ด ตามแบบอาหารอีสาน และเป็นอาหารที่สะท้อนวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวอุบลราชธานี
๖. How (อย่างไร) → ใช้วัตถุดิบสดใหม่ มีรสชาติอร่อย เข้ม เน็ด ตามแบบอาหารอีสาน

ใจความสำคัญ คือ อาหารดิบ หมายถึงอาหารที่ไม่ผ่านความร้อนหรือการปรุงสุกก่อนบริโภค เช่น ปลาดิบ, สลัดผักสด, ซูชิ และผลไม้สด อาหารดิบมีคุณค่าทางโภชนาการสูง เพราะรักษาสารอาหารและวิตามินไว้ได้เต็มที่ แต่ก็อาจมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อแบคทีเรียหรือปรสิตหากไม่สะอาด จึงควรเลือกวัตถุดิบสดใหม่และล้างให้สะอาดก่อนรับประทาน

แบบฝึกหัด
บันไดขั้นที่ ๒ ค้นพบคำสำคัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนด แล้วหาคำสำคัญของบทอ่านตามเทคนิค บันไดขั้นที่ ๒ ค้นพบคำสำคัญให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

๑. ส่วนสัตว์เป็นสถานที่ที่รวบรวมสัตว์หลายชนิดเพื่อการศึกษาและความบันเทิงของผู้คน นักท่องเที่ยวสามารถชมสัตว์ป่าหายากและสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมต่าง ๆ ได้อย่างใกล้ชิด สวนสัตว์บางแห่งมีการจัดแสดงการให้อาหารสัตว์และกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

คำสำคัญที่ค้นพบ → สวนสัตว์
→ สัตว์หลายชนิด

๒. ลาบก๋วยเป็นอาหารที่รับประทานจากอีสาน มีรสชาติจัดจ้าน ทำจากเนื้อสด เช่น เนื้อวัว หรือเนื้อหมูปรุงรสด้วยเครื่องเทศพื้นบ้าน เช่น พริกป่น ข้าวคั่ว และสมุนไพรต่าง ๆ ลาบก๋วยนิยมรับประทานคู่กับข้าวเหนียวและผักสด เป็นอาหารที่สะท้อนวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาวอีสาน

คำสำคัญที่ค้นพบ → ลาบก๋วย
→ อีสาน

๓. เมืองดอกบัว เป็นชื่อเรียกของจังหวัดอุบลราชธานี เนื่องจากจังหวัดนี้มีดอกบัวขึ้นมากตามแม่น้ำลำคลองและหนองน้ำ ดอกบัวเป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์และความสวยงาม เมืองดอกบัวยังมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม เช่น ผาแต้ม น้ำตก และประเพณีแห่เทียนพรรษา ทำให้เป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงทั้งในประเทศและต่างประเทศ

คำสำคัญที่ค้นพบ → เมืองดอกบัว
→ จังหวัดอุบลราชธานี

แบบฝึกหัด
บันไดขั้นที่ ๒ ค้นพบคำสำคัญ

๔. อาหารไทยมีเสน่ห์เฉพาะตัว เนื่องจากมีรสชาติหลากหลาย ครบรส ทั้งเปรี้ยว หวาน เค็ม เผ็ด และมัน อาหารไทยมักใช้เครื่องเทศ สมุนไพร และวัตถุดิบสดใหม่ ทำให้มีกลิ่นหอมและรสชาติอร่อย นอกจากนี้ อาหารไทยยังสะท้อนวัฒนธรรม ความคิดสร้างสรรค์ และภูมิปัญญาของคนไทย ทำให้ได้รับความนิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

คำสำคัญที่ค้นพบ → อาหารไทย
→ วัฒนธรรมภูมิปัญญาของคนไทย

๕. มลพิษทางอากาศเกิดจากการปล่อยก๊าซและฝุ่นละอองสู่บรรยากาศ สาเหตุหลักมาจากการคมนาคม โรงงานอุตสาหกรรม และการเผาไหม้ของเชื้อเพลิง มลพิษทางอากาศส่งผลกระทบต่อสุขภาพ เช่น โรคทางเดินหายใจ โรคหัวใจ และอาจทำให้เกิดภาวะโลกร้อน การลดมลพิษทางอากาศสามารถทำได้โดยการใช้พลังงานสะอาด ลดการเผาไหม้ และปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียว

คำสำคัญที่ค้นพบ → มลพิษทางอากาศ
→ สุขภาพ

คะแนนที่ได้ คะแนน
คะแนนเต็ม ๑๐ ต้องได้ ๖ คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่าน

แบบฝึกหัด
บันไดขั้นที่ ๓ ตัดส่วนขยายใจความสำคัญทั้ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนด แล้วตัดส่วนขยายใจความสำคัญของบทอ่านทั้งตามเทคนิคบันไดขั้นที่ ๓ ตัดส่วนขยายใจความสำคัญทั้ง ด้วยการขีดเส้นใต้ข้อความที่เป็นใจความสำคัญของข้อความ ให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

๑. อาหารอีสานมีรสชาติจัดจ้าน ครบรส ทั้งเปรี้ยว เค็ม เผ็ด และมัน ใช้วัตถุดิบสดใหม่ เช่น ผัก ปลา เนื้อสัตว์ และสมุนไพร อาหารอีสานสะท้อนวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวอีสาน ทำให้เป็นอาหารที่ได้รับความนิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๒. หมอลำเป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านของภาคอีสาน มีทั้งร้องและรำ เป็นลำเรื่องราวชีวิตประจำวันและวัฒนธรรมท้องถิ่น หมอลำมีหลายประเภท เช่น ลำเรื่อง ลำซิ่ง และลำญา การแสดงหมอลำช่วยสร้างความสนุกสนานและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

๓. ผญาอีสานเป็นบทกลอนพื้นบ้านที่สะท้อนชีวิต ความคิด และภูมิปัญญาของชาวอีสาน มีลักษณะคำคล้องจองและจังหวะไพเราะ นิยมใช้สอนสั่ง เตือนใจ และบอกเล่าขนบธรรมเนียมประเพณี ผญายังเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้และวัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่น

๔. แคนใช้เป่าด้วยปาก ทำจากไม้ไม่มีเสียงเพราะเป็นเอกลักษณ์ แคนมักใช้ประกอบดนตรีพื้นบ้าน การรำ และงานประเพณีต่าง ๆ ทำให้ผู้ฟังได้สัมผัสวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชาวอีสาน เสียงแคนเป็นเอกลักษณ์ของดนตรีพื้นบ้านอีสาน มีความไพเราะและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ใช้ประกอบการรำและงานประเพณีต่าง ๆ ทำให้ผู้ฟังรู้สึกเพลิดเพลินและสัมผัสวัฒนธรรมของชาวอีสาน

๕. ขนมต้มอาหารว่างแสนอร่อย ขนมต้มเป็นขนมพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงของภาคอีสาน ทำจากข้าวเหนียว ใส่น้ำตาลหรือถั่วเขียวห่อด้วยใบตอง นึ่งจนสุก ขนมต้มมักใช้ในงานบุญและประเพณีต่าง ๆ เป็นอาหารที่สะท้อนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชาวนาน

คะแนนที่ได้ คะแนน
คะแนนเต็ม ๑๐ ต้องได้ ๖ คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่าน

แบบฝึกหัด
บันไดขั้นที่ ๔ ตัดคำเชื่อมส่วนขยายใจความสำคัญ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนด แล้วตัดคำเชื่อมส่วนขยายใจความสำคัญ เพื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญทั้งตามเทคนิคบันไดขั้นที่ ๔ ตัดคำเชื่อมส่วนขยายใจความสำคัญ จากนั้นเขียนใจความสำคัญให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

๑. เมืองอุบลราชธานีเป็นเมืองที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เมืองอุบลราชธานีก่อตั้งขึ้นในสมัยกรุงธนบุรี มีพระปฐมบรมราชศรัทธวงศ์ (คำมม) เป็นเจ้าเมืองคนแรก ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๑ เมืองอุบลได้รับการยกฐานะเป็นเมืองประเทศราช นอกจากนี้เมืองอุบลยังเป็นศูนย์กลางการปกครองหัวเมืองลาวฝั่งขวาแม่น้ำโขง อีกทั้งยังมีชื่อเสียงด้านพระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี งานประเพณีแห่เทียนพรรษา

ใจความสำคัญ คือ เมืองอุบลราชธานีเป็นเมืองที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

๒. ข้าวมีสารอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายหลายชนิด เมื่อข้าวผ่านกรรมวิธี จะทำให้สูญเสียเยื่อหุ้มเมล็ดที่มีวิตามินและแร่ธาตุสำคัญ ข้าวกล้องยังมีใยอาหารช่วยในการขับถ่ายและควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด การรับประทานข้าวเป็นประจำวันช่วยให้อวัยวะได้รับพลังงานเพียงพอต่อการดำรงชีวิต ข้าวเป็นอาหารที่มีคุณค่าและจำเป็นต่อคนไทย

ใจความสำคัญ คือ ข้าวมีสารอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายหลายชนิด
เมื่อก่อนข้าวมีสารอาหารวิตามินและแร่ธาตุมาก

๑๓

แบบฝึกหัด
บันไดขั้นที่ ๕ สังเกตค่าเชื่อมแสดงความขัดแย้งที่ปรากฏในย่อหน้า

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนด แล้วสังเกตค่าเชื่อมแสดงความขัดแย้งที่ปรากฏในย่อหน้าตามเทคนิค บันไดขั้นที่ ๕ สังเกตค่าเชื่อมแสดงความขัดแย้งที่ปรากฏในย่อหน้า จากนั้นเขียนเส้นใต้ข้อความที่เป็นใจความสำคัญให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

๓. คนอุบลมีนิสัยอ่อนน้อมต่อคน ^{ใหญ่} มักให้ความเคารพผู้ใหญ่และมีน้ำใจต่อผู้อื่น ต่อมาเมื่อ สังคมพัฒนามากขึ้น คนอุบลยังคงรักษาความเป็นมิตรและความจริงใจไว้ได้ คนอุบลยังสืบสวนประเพณีและวัฒนธรรม งานแห่เทียนพรรษา งานบุญประเพณีต่าง ๆ อีกทั้งยังมีฝีมือในการทำอาหารที่บ้านที่อร่อยและเป็นเอกลักษณ์ ดังนั้นเสน่ห์ของคนอุบลจึงอยู่ที่ความเรียบง่าย อ่อนโยน และซื่อมั่นในวัฒนธรรมท้องถิ่น

ใจความสำคัญ คือ ปลาน้ำจืดของคนอุบลคือหัวใจความเรียบง่าย อ่อนโยน และซื่อมั่นในวัฒนธรรมท้องถิ่น

๔. อาหารจานด่วนได้รับความนิยมอย่างมาก มีขายทั่วไปทั้งในเมืองและชนบท ผู้คนมีวิถีชีวิตเร่งรีบ อาหารจานด่วนกลายเป็นทางเลือกที่สะดวกและประหยัดเวลา นอกจากนี้มีราคาถูก ย่อมเยาและหาซื้อได้ง่าย รสชาติยังถูกปากคนส่วนใหญ่ ทำให้ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง อาหารจานด่วนเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตคนไทยในปัจจุบัน

ใจความสำคัญ คือ อาหารจานด่วนในกรุงเทพมหานคร เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ตรงกับวิถีชีวิตคนไทยในปัจจุบัน

๕. การให้เป็นประเพณีที่สำคัญของไทย แสดงถึงความเคารพต่อผู้ใหญ่ ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณ การไหว้ยังใช้ในโอกาสสำคัญ วันปีใหม่ วันสงกรานต์ หรือในพิธีทางศาสนา การไหว้ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลและสังคม อีกทั้งยังสะท้อนถึงวัฒนธรรมไทยที่งดงามและอ่อนโยน การให้เป็นการแสดงออกถึงความเคารพและคุณค่าทางวัฒนธรรมของคนไทย

ใจความสำคัญ คือ การให้เป็นประเพณีที่สำคัญของไทย แสดงถึงความเคารพต่อผู้ใหญ่ ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณ การไหว้ยังใช้ในโอกาสสำคัญ วันปีใหม่ วันสงกรานต์ หรือในพิธีทางศาสนา การไหว้ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลและสังคม อีกทั้งยังสะท้อนถึงวัฒนธรรมไทยที่งดงามและอ่อนโยน การให้เป็นการแสดงออกถึงความเคารพและคุณค่าทางวัฒนธรรมของคนไทย

คะแนนที่ได้ คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐ ต้องได้ ๖ คะแนนขึ้นไปถือว่า ผ่าน

๑๔

แบบฝึกหัด
บันไดขั้นที่ ๕ สังเกตค่าเชื่อมแสดงความขัดแย้งที่ปรากฏในย่อหน้า

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนด แล้วสังเกตค่าเชื่อมแสดงความขัดแย้งที่ปรากฏในย่อหน้าตามเทคนิค บันไดขั้นที่ ๕ สังเกตค่าเชื่อมแสดงความขัดแย้งที่ปรากฏในย่อหน้า จากนั้นเขียนเส้นใต้ข้อความที่เป็นใจความสำคัญให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

๑. ได้รอกอีสานเป็นอาหารที่บ้านที่มีรสชาติเผ็ดจัดและมีกลิ่นหอมจากสมุนไพรพื้นเมือง บางคนกลับรู้สึกว่อกลิ้นแสบเกินไปจนไม่อยากทาน แต่ทว่ารสชาติของได้รอกอีสานขึ้นอยู่กับความคุ้นเคยของแต่ละบุคคล ขณะที่ผู้ที่ชื่นชอบรสจัดมักทานได้อร่อย ส่วนผู้ที่ชอบรสอ่อนมักหลีกเลี่ยง

๒. งานแห่เทียนพรรษาอุบลเป็นประเพณีที่มีชื่อเสียงและงดงามมาก ผู้คนจากทั่วประเทศเดินทางมาชมความงดงามของเทียนแกะสลักที่ละเอียดอ่อนและวิจิตร การเข้าร่วมงานอาจทำให้ผู้คนเหน็ดเหนื่อยเพราะต้องเดินชมหลายจุด อย่างไรก็ตามความประทับใจในความงดงามและความคิดถึงของศิลปะท้องถิ่นทำให้หลายคนอดและสนุกไปกับการชมงาน

๓. มารยาทไทยเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม เช่น การไหว้ผู้ใหญ่ การกล่าวคำสุภาพ และการให้เกียรติผู้อื่น ช่วยให้สังคมมีความสงบเรียบร้อยและอบอุ่น ในทางกลับกัน หากบุคคลละเลยมารยาท เช่น การพูดจาหยาบคายหรือไม่ให้เกียรติผู้อื่น อาจทำให้เกิดความขัดแย้งหรือความไม่พอใจระหว่างคนในสังคม

๔. ทูเรียนดูคนไปด้วย คาร์โปไซเครต โปรตีนและไขมันดี ให้พลังงานสูง มีใยอาหาร ช่วยระบบขับถ่าย ส่งเสริมสุขภาพหัวใจและสมอง ช่วยเพิ่มพลังงานและบำรุงร่างกายหลังเจ็บป่วยหรืออกกำลังกายหนัก แต่ความชอบหรือขี้เบื่อขึ้นอยู่กับรสนิยมส่วนบุคคล ผู้ที่ชอบผลไมรสจัดมักทานทุเรียนได้อย่างเอร็ดอร่อย ส่วนผู้ที่ไม่คุ้นเคยอาจรู้สึกว่ไม่อร่อยทานไม่ได้

๕. มะม่วงเป็นผลไม้ที่ได้รับความนิยมมากในประเทศไทย ทั้งรสชาติหวานหอมและเนื้อนุ่ม เมนูจากมะม่วงจึงมีหลากหลายชนิด ตั้งแต่ของหวานไปจนถึงอาหารคาว ตัวอย่างเช่น ข้าวเหนียวมะม่วง ที่ผสมข้าวเหนียวนุ่ม ๆ กับมะม่วงสุกหอมหวาน ทำให้ทุกคำที่ตักเข้าปากรู้สึกนุ่มลิ้น นอกจากนี้ยังมี มะม่วงน้ำปลาหวาน ซึ่งรสชาติเปรี้ยวหวานเค็ม ทำให้ได้รสชาติที่จัดจ้านและสดชื่น อย่างไรก็ตามการเลือกมะม่วงเพื่อทำเมนูต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงรสชาติและรส เพราะมะม่วงจะเหมาะสำหรับเมนูหวาน เช่น ข้าวเหนียวมะม่วงหรือไอศกรีม ส่วนมะม่วงดิบจะเหมาะกับเมนูรสเปรี้ยวหรือรสจัด เพื่อให้รสชาติของอาหารออกมานุ่มนวลที่สุด

คะแนนที่ได้ คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐ ต้องได้ ๖ คะแนนขึ้นไปถือว่า ผ่าน

๑๗

แบบฝึกหัด
บันไดขั้นที่ ๖ หาใจความสำคัญได้ทุกย่อหน้า

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนด แล้วหาใจความสำคัญในบทความตามเทคนิคบันไดขั้นที่ ๖ หาใจความสำคัญได้ทุกย่อหน้า จากนั้นเขียนใจความสำคัญให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

๑. ประเพณีแห่เทียนพรรษาจัดขึ้นทุกปีในจังหวัดอุบลราชธานี ชาวบ้านจะแกะสลักเทียนอย่างวิจิตรและนำไปถวายวัด ชาวบ่นแห่ประติด้วยดอกไม้และผ้าสีสวยงาม ทำให้ผู้ชมประทับใจและเพลิดเพลิน นอกจากนี้การร่วมงานยังเป็นโอกาสให้ครอบครัวและชุมชนมาพบปะและร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรม

ใจความสำคัญ คือ ประเพณีแห่เทียนพรรษาเป็นกิจกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สร้างความภาคภูมิใจและความสามัคคีในหมู่ประชาชน

๒. ผ้าจีนเป็นเครื่องแต่งกายพื้นเมืองของภาคอีสานที่ช่วยมือจากใยฝ้ายหรือไหม ชาวบ้านมักนำผ้าจีนมาใช้ในชีวิตประจำวันและในโอกาสพิธีสำคัญ การออกแบบลวดลายบนผ้าจีนสะท้อนความเชื่อ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

ใจความสำคัญ คือ ผ้าจีนเป็นสัญลักษณ์ของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สะท้อนความเชื่อและวิถีชีวิตของชาวอีสาน

๓. พระพุทธรูปถือเป็นสัญลักษณ์ทางศาสนาที่คนไทยเคารพและบูชา ชาวบ้านมักถวายดอกไม้ ธูป และของสักการะเพื่อแสดงความศรัทธา ความเชื่อเกี่ยวกับพระพุทธรูปส่งผลให้คนมีจิตใจสงบ ปฏิบัติตนดี และรักษาสถาบันธรรมนิยมประเพณีของชุมชน

ใจความสำคัญ คือ ความเชื่อในพระพุทธรูปและการเคารพบูชาพระพุทธรูปส่งผลให้เกิดความสงบใจและปฏิบัติดี และรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน

คะแนนที่ได้ คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐ ต้องได้ ๖ คะแนนขึ้นไปถือว่า ผ่าน

๑๘

แบบฝึกหัด
บันไดขั้นที่ ๖ หาใจความสำคัญได้ทุกย่อหน้า

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนด แล้วหาใจความสำคัญในบทความตามเทคนิคบันไดขั้นที่ ๖ หาใจความสำคัญได้ทุกย่อหน้า จากนั้นเขียนใจความสำคัญให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

๔. เมืองอุบลราชธานีเป็นจังหวัดที่มีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลาย ทั้งธรรมชาติ วัฒนาอาราม และแหล่งวัฒนธรรมท้องถิ่น นักท่องเที่ยวสามารถชมแม่น้ำโขง ภูเขา และน้ำตกที่สวยงาม รวมถึงเข้าร่วมประเพณีและงานเทศกาลต่าง ๆ ที่สะท้อนวิถีชีวิตของชาวอีสาน การเดินทางไปยังตลาดพื้นเมืองทำให้ผู้มาเยือนได้ลิ้มรสอาหารท้องถิ่นและเลือกซื้อสินค้าหัตถกรรม อีกทั้งการท่องเที่ยวในไฮสปีดแชนจ์เปิดโอกาสให้เรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตประจำวันของคนท้องถิ่น

ใจความสำคัญ คือ เมืองอุบลราชธานีเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งธรรมชาติและวัฒนธรรม การเดินทางไปยังตลาดพื้นเมืองทำให้ผู้มาเยือนได้ลิ้มรสอาหารท้องถิ่นและเลือกซื้อสินค้าหัตถกรรม อีกทั้งการท่องเที่ยวในไฮสปีดแชนจ์เปิดโอกาสให้เรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตประจำวันของคนท้องถิ่น

๕. ความเชื่อเรื่องบาปบุญเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของคนไทย ผู้คนเชื่อว่าการทำงานจะได้รับผลดี และการทำความชั่วจะได้รับผลร้าย ส่งผลให้ชาวบ้านพยายามปฏิบัติตนต่อผู้อื่นและรักษาศีลธรรมในชีวิตประจำวัน พิธีกรรมทางศาสนา เช่น การถวายอาหารพระและการทำบุญตักบาตรช่วยเสริมสร้างความเชื่อเหล่านี้ นอกจากนี้ การสอนบุตรหลานเกี่ยวกับบาปบุญยังเป็นวิธีถ่ายทอดค่านิยมและขนบธรรมเนียมของสังคม

ใจความสำคัญ คือ ความเชื่อเรื่องบาปบุญเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของคนไทย ผู้คนเชื่อว่าการทำงานจะได้รับผลดี และการทำความชั่วจะได้รับผลร้าย ส่งผลให้ชาวบ้านพยายามปฏิบัติตนต่อผู้อื่นและรักษาศีลธรรมในชีวิตประจำวัน พิธีกรรมทางศาสนา เช่น การถวายอาหารพระและการทำบุญตักบาตรช่วยเสริมสร้างความเชื่อเหล่านี้ นอกจากนี้ การสอนบุตรหลานเกี่ยวกับบาปบุญยังเป็นวิธีถ่ายทอดค่านิยมและขนบธรรมเนียมของสังคม

คะแนนที่ได้ คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐ ต้องได้ ๖ คะแนนขึ้นไปถือว่า ผ่าน

แบบฝึกทักษะภาษาไทย
พัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง
โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้น
สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ชื่อ-สกุล..... เลขที่.....

จัดทำโดย คุณครูพรสวรรค์ อูระวรรณ

คำนำ

แบบฝึกทักษะภาษาไทยเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มุ่งเน้นการฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ อันเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระวิชา โดยนำเทคนิคบันได ๖ ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ มาประยุกต์ใช้กับแบบฝึกหัด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การเตรียมความพร้อม การอ่านทำความเข้าใจ การวิเคราะห์เนื้อหา หากสำคัญ ตัดส่วนขยาย เดิมคำเชื่อม การสรุปความหมาย ไปจนถึงการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้ในการหาใจความสำคัญทุกท่อน ด้วยกระบวนการดังกล่าวผู้เรียนจะเกิดทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ รู้จักแยกแยะสาระสำคัญจากรายละเอียด และสามารถถ่ายทอดความเข้าใจได้อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบฝึกหัดเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการอ่านและการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ตลอดจนเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปปรับใช้ให้เหมาะสม

พรสวรรค์ อูระวรรณ

การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้น
สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อค้นหาสาระสำคัญที่สุดของเรื่องที่อ่าน เป็นหัวใจหลักของการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งจะช่วยให้เราสามารถจดจำและนำความรู้ที่ได้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ใจความสำคัญ
 ความคิดหลักหรือสาระสำคัญของเรื่อง

ใจความรอง
 รายละเอียด ข้อความ ข้อเท็จจริง หรือเหตุผลที่มาสนับสนุนใจความสำคัญ

รายละเอียดปลีกย่อย
 ตัวอย่าง เหตุการณ์ ประสบการณ์ หรือคำอธิบายเพิ่มเติม

ตำแหน่งของใจความสำคัญ

ตอนต้นของย่อหน้า : เป็นตำแหน่งที่พบได้บ่อยที่สุด โดยประโยคใจความสำคัญจะทำหน้าที่เป็นประโยคนำเรื่องหรือประโยคหลักของย่อหน้านั้นๆ แล้วตามด้วยรายละเอียดต่างๆ

ตอนท้ายของย่อหน้า : ในบางครั้ง ประโยคใจความสำคัญจะอยู่ตอนท้าย เพื่อสรุปประเด็นทั้งหมดที่กล่าวมาในย่อหน้านั้น

ตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้า : ผู้เขียนอาจจะเกริ่นนำใจความสำคัญไว้ตอนต้นย่อหน้า แล้วสรุปหรือย้ำใจความสำคัญอีกครั้งในตอนท้าย

ตอนกลางของย่อหน้า : ตำแหน่งที่พบน้อยที่สุด โดยใจความสำคัญจะถูกแทรกอยู่ระหว่างรายละเอียดต่างๆ ซึ่งต้องอ่านอย่างละเอียดจึงจะจับใจความได้

ไม่มีประโยคใจความสำคัญที่ชัดเจน : บางครั้งผู้เขียนไม่ได้รับใจความสำคัญไว้ในประโยคใดประโยคหนึ่งโดยตรง แต่ให้ผู้อ่านสรุปใจความสำคัญด้วยตนเองจากเนื้อหาทั้งหมดในย่อหน้านั้นๆ

บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H

Who = ใคร

What = ทำอะไร

Where = ที่ไหน

When = เมื่อไร

Why = ทำไม

How = อย่างไร

คำถาม ๕W๑H คือ คำถามที่นำมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่

- Who (ใคร) บุคคลสำคัญที่เป็นตัวประกอบหรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้รับผลกระทบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ เช่น ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์เช่นนี้บ้าง ใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้มากที่สุด
- What (อะไร) ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น เช่น เกิดอะไรขึ้นบ้าง มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ หลักฐานที่สำคัญที่สุดคืออะไร สาเหตุที่ทำให้เหตุการณ์นี้คืออะไร
- Where (ที่ไหน) สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุการณ์ เช่น เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใดมากที่สุด
- When (เมื่อไร) เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้น เช่น เหตุการณ์นั้นน่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร เวลาใดบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้
- Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น เช่น เหตุใดต้องเป็นเช่นนี้ เป็นเวลานี้ เป็นสถานที่นี้ เพราะเหตุใดเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้น ทำให้มันเกิดขึ้นนี้
- How (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งทำให้เกิดขึ้นแล้วหรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด เช่น เขากำลังจะทำอย่างไร ลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้อย่างไร มีหลักในการพิจารณาคนได้อย่างไร

แบบฝึกหัด
บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H

Who = ใคร

What = ทำอะไร

Where = ที่ไหน

When = เมื่อไร

Why = ทำไม

How = อย่างไร

คะแนนที่ได้

คะแนน
คะแนนเต็ม ๑๐ ต้องได้
๖ คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่าน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนด แล้วสรุปความสำคัญตามเทคนิคบันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบ ตั้งคำถาม ๕W๑H ให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

๑. เช้าวันเสาร์ที่ผ่านมา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสรรค์ ได้ช่วยกันปลูกต้นไม้รอบสนามฟุตบอล เพื่อให้โรงเรียนมีบรรยากาศร่มรื่นและเป็นแหล่งเรียนรู้

วิธีสรุปความสำคัญ

๑. Who (ใคร) →

๒. What (ทำอะไร) →

๓. When (เมื่อไร) →

๔. Where (ที่ไหน) →

๕. Why (ทำไม) →

๖. How (อย่างไร) →

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

๓

๒. หมูยออุบลราชธานี เป็นอาหารขึ้นชื่อของจังหวัดอุบลราชธานี ผลิตจากเนื้อหมูผสมเครื่องเทศ ปูรสและทอดด้วยใบตองหรือตามวิธีดั้งเดิม หมูยออุบลราชธานีมีเอกลักษณ์ เนื้อแน่น ไม่ผสมแป้งมาก นิยมรับประทานคู่กับขนมจีนหรือก๋วยเตี๋ยว และยังเป็นของฝากยอดนิยมที่นักท่องเที่ยวมักซื้อกลับบ้าน

วิธีสรุปความสำคัญ

๑. Who (ใคร) →

๒. What (ทำอะไร) →

๓. When (เมื่อไร) →

๔. Where (ที่ไหน) →

๕. Why (ทำไม) →

๖. How (อย่างไร) →

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

๓. ผักกาดบัว เป็นผักพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงของจังหวัดอุบลราชธานี มีรสชาติหวานกรอบจากการทอดด้วยมือประณีต ไล่ยที่เป็นเอกลักษณ์คือ "ลายกาดบัว" ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจมาจากดอกบัว ผักกาดบัวไม่เพียงเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ยังสะท้อนถึงวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของชาวอุบลราชธานี ปัจจุบันผักกาดบัวได้รับความนิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

วิธีสรุปความสำคัญ

๑. Who (ใคร) →

๒. What (ทำอะไร) →

๓. When (เมื่อไร) →

๔. Where (ที่ไหน) →

๕. Why (ทำไม) →

๖. How (อย่างไร) →

ใจความสำคัญ คือ

.....

.....

๓

บันไดขั้นที่ ๓ ตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง

ตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง

๑

การให้คำจำกัดความ หมายถึง หมายความว่า คือ ฯลฯ

๒

การอธิบายให้รายละเอียด คือ กล่าวคือ ฯลฯ

๔

การเปรียบเทียบ ตัวตั้ง+คำเชื่อมแสดง ความเปรียบเทียบ+ตัวเปรียบเทียบ ***ห้ามนำตัวเปรียบเทียบมาตอบ คำตอบอยู่ที่ตัวตั้ง

๕

การยกตัวอย่าง เช่น ได้แก่ ยกตัวอย่าง อาทิ ฯลฯ

๖

การให้เหตุผล เพราะ เพราะนั้น จึง ดังนั้น ด้วยเหตุนี้ ฯลฯ

✂ การให้เหตุผล

✂ การยกตัวอย่าง

✂ การให้รายละเอียด

เทคนิคบันได ๖ ขั้น
ผู้ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ

๓๖

บันไดขั้นที่ ๖ หาใจความสำคัญได้ทุกท่อน

✓ หาใจความสำคัญได้ทุกท่อน

หากย่อหน้านั้นไม่ปรากฏประโยคใจความสำคัญต้องพิจารณา เนื้อความในบริบทอื่น ๆ โดยเฉพาะข้อความย่อหน้าก่อนและหลัง โดยนำใจความสำคัญหรือความคิดหลัก ที่กระจายอยู่ในย่อหน้านั้น นำมาประมวลและเรียบเรียงให้เป็นประโยคใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

วิธีฝึก

๑. อ่านเรื่องให้จบก่อน แล้วถามตนเองว่า "เรื่องนี้พูดถึงอะไร"

๒. มองหาประโยคหรือข้อความที่ผู้เขียนย้ำมากที่สุด

๓. แยกส่วนที่เป็นรายละเอียดออกจากสาระหลัก

๔. สรุปเป็นใจความสำคัญสั้น ๆ เพียง ๑-๒ ประโยค

ตัวอย่าง

บทอ่าน : "น้ำเป็นสิ่งจำเป็นต่อสิ่งมีชีวิตทุกชนิด มนุษย์ใช้ในการอุปโภคบริโภค หากขาดน้ำก็ไม่สามารถดำรงชีวิตได้"

ใจความสำคัญ : น้ำจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตทุกชนิด

✓

หาใจความสำคัญได้ทุกท่อน

เทคนิคบันได ๖ ขั้น
ผู้ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ

โรงเรียนบ้านนาแก้วประชาสวัสดิ์

